

Skriv lätt språk

- Välj en rubrik, där huvudsaken framkommer.
- Använd även mellanrubriker.
- Använd lätta, vanliga och korta ord.
- Förklara svåra och främmande ord.
- Ge exempel.
- Använd även bilder som passar till innehållet.
- Skriv korta meningar och fraser.
- Undvik svåra konstruktioner.
- Börja en fras med en huvudsats, och efter det kan det finnas en bisats.
- Skriv i du-form åt studerande och undvik passiv: kom, inte man kommer.
- Skriv korta stycken i texten.
- Lämna en tom rad mellan styckena.
- Gynna korta listor alltså "franska streck".

Var språkmedveten

- Var observant på språket, som du använder i undervisning och handledning.
- Var språklärare i din egen bransch: innehåll och språk kan inte skiljas åt.
- Använd ord och meningar, som den studerande förstår.
- Förklara, visa och upprepa.
- Uppmuntra, stöd och inspirera.
- Samarbeta och be om respons av en kollega.
- Värdesätt alla språk.

Projektet Vierko-Fris 2024
keuda.fi/keuda/hankkeet/vierko/

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

**Språk är makt.
Hur använder
du det?**

**FICKGUIDE:
språket i
undervisningen
och handledningen
i skick**

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Tala lätt språk

- Använd bekanta och vanliga ord.
- Välj de lättaste orden: exempel viktig-INTE central.
- Förklara svåra och främmande ord på ett lätt språk.

- Tala korta meningar.
- Använd lätta meningar: inte invecklat språk eller svåra konstruktioner.

Tala vanligt talspråk, som studerande förstår:

- inte slang
- inte dialekt
- inte förkortningar.

- Undvik ordspråk, ordlekar och bildliga uttryck.
- Förklara dem genast, om du använder dem.

Vänta: ge tid och var tydlig

- Berätta bara en sak i taget.
- Gå framåt och berätta tydligt: gå inte snabbt från en sak till en annan.

- Gå lugnt framåt: sakta in takten.
- Håll pauser: ge studerande tid att tänka och tala.
- Upprepa saker – upprepa emellanåt med andra ord och förklara, vad du menar.
- Var positiv och vänlig.

- Alternera: tala bara lite i taget, fråga och diskutera.
- Lyssna på studerande.
- Föreläs inte ensam.
- Prata inte samtidigt, som studerande tittar på eller läser undervisningsmaterial.

Försäkra dig om

Visualisera:

- Använd ordlös kommunikation: gester, uttryck etc.
- Berätta exempel på lätt språk.
- Visa bilder, föremål och saker.
- Spela roller, rita etc.

- Ställ frågor om det, som du har förevisat, berättat och förklarat.
- Fråga: vad, hur, varför?

- Be studerande förklara sakerna med egna ord.
- Be studerande berätta, vad hen gör och varför.

- Gör saker tillsammans med studerande: förklara vad du gör.
- Be att studerande också själv förklarar samma saker.